

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет журналістики
Кафедра міжнародної журналістики

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**Насильство над дітьми в умовах російсько-української війни:
інстаграм проєкт**

Студентки (-та) 4 курсу,
групи МЖб(2-21)
СВО бакалавра
галузі знань 06 Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
освітньої програми 061.00.05
Міжнародна журналістика
**Невмержицької Олександри
Олександрівни**

Використання чужих ідей, результатів і текстів
мають посилання на відповідне джерело

Науковий керівник: Зайцева С.С.,
доцент, кандидат наук із соціальних
комунікацій

_____

(підпис студента) (ініціали, прізвище)

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Допускаю до захисту перед ЕК
_____ В.І. Терещук
завідувач кафедри міжнародної
журналістики

Голова комісії _____

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

Члени комісії

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ	7
1.1 Висвітлення теми насильства над дітьми у журналістиці: концепції, підходи та міжнародні практики	7
1.2 Права дитини в умовах війни: міжнародні стандарти, національні виклики	15
1.3 Медіа як інструмент протидії насильству: етика, візуалізація, соціальні мережі	25
1.4 Висновки до Розділу	28
РОЗДІЛ II. СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОДУКТУ	30
2.1 Обґрунтування інформаційного проєкту	30
2.2 Структура роботи	32
2.3 Жанрова палітра	33
2.4 Зображальний матеріал та оформлення	35
2.5 Авторська ідея	37
2.6 Висновки до розділу	39
РОЗДІЛ III ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ	40
3.1 Технічні засоби	40
3.2 Програмні засоби	40
3.3 Особливості публікації та просування	42
3.4 Етапи реалізації	43
3.5 Висновки до розділу	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	46
СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ МАТЕРІАЛІВ	49
ДОДАТКИ	53
АНОТАЦІЯ	55

ВСТУП

Актуальність вибору теми. У XXI столітті війна перестала бути виключно збройним конфліктом між арміями. Вона набула гібридного характеру, уражаючи насамперед цивільне населення, зокрема дітей. У контексті повномасштабної російсько-української війни діти стають жертвами не лише бойових дій, а й психологічного, фізичного, сексуального насильства, депортацій, розлучення з батьками, зруйнованої інфраструктури освіти та охорони здоров'я. Ці процеси породжують глибокі соціальні наслідки, які потребують привернення уваги суспільства.

У таких умовах особливої ваги набуває медіапроект як інструмент соціального впливу. Завдяки розвитку цифрових платформ журналісти можуть створювати контент, який швидко поширюється, викликає емоційний відгук і формує суспільну думку. Соціальні мережі, зокрема Instagram, стали не просто каналами комунікації, а й майданчиками для візуального сторітелінгу, де можна поєднувати фактологічну інформацію з глибоким гуманітарним контекстом.

Цей медіапроект присвячений висвітленню теми насильства над дітьми в умовах війни через створення та розвиток Instagram-сторінки, що інформує, емоційно залучає, сприяє обговоренню та формуванню нетерпимості до порушення прав дитини. Проект спрямований на те, щоб привернути увагу до проблеми, підсилити голос постраждалих та активізувати.

Мета та завдання кваліфікаційної бакалаврської роботи. Розробити та реалізувати соціально орієнтований медіапроект у форматі Instagram-сторінки, що висвітлює проблему насильства над дітьми під час війни та сприяє формуванню активної громадської позиції щодо їх захисту.

Завдання роботи:

- проаналізувати соціальні, правові та інформаційні аспекти теми;
- дослідити приклади медіависвітлення проблеми у вітчизняному та міжнародному інформаційному полі;
- ознайомитися з практиками створення соціальних кампаній в Instagram;

- сформувати концепцію сторінки, її рубрики, стилістику й жанрову палітру;
- створити та опублікувати серію тематичних матеріалів;
- оцінити реакцію аудиторії та визначити напрямки подальшого розвитку проєкту.

Об’єкт дослідження. Об’єктом дослідження є медійне висвітлення теми насильства над дітьми в умовах війни, зокрема в соціальних мережах, а також журналістські практики, спрямовані на привернення уваги до порушення прав дитини в контексті російсько-української війни.

Предмет дослідження – особливості створення та реалізації Instagram-сторінки журналістського спрямування, присвяченої захисту прав дитини.

Методи дослідження. У межах проєкту застосовано метод аналізу джерел (документи ООН, ЮНІСЕФ, матеріали правозахисників), порівняльний аналіз аналогічних медіаініціатив, метод кейс-стаді, інтерв’ю з експертами, візуальний аналіз, а також дослідження взаємодії з аудиторією через Instagram-інструменти.

Теоретико-методологічні основи дослідження. Теоретичні засади висвітлення теми насильства над дітьми в медіа розглядаються у працях: Л. Алексеєнко, Л. Артюх, О. Кісь, В. Резніченко, І. Ігнатенко, Т. Марценюк, Н. Шляхової, Ю. Асанової, а також у звітах Уповноваженого з прав дитини, UNICEF, Ради Європи та Lieber Institute for Law and Land Warfare.

Порушення прав дітей під час війни вивчають у багатьох наукових і міждисциплінарних дослідженнях, зокрема в межах правозахисної, юридичної, психологічної та медіа-дискусій. Найбільшу увагу цій проблемі приділяють у працях Ярмол, Карпюк, Коваль, Алексеєвої, Швець, Соколової, які аналізують порушення прав дитини в умовах російсько-української війни на рівні внутрішнього законодавства, міжнародного гуманітарного права та практики притягнення до відповідальності за воєнні злочини. Значну частину інформації також становлять офіційні звіти УВКБ ООН, Європейського парламенту, ЮНІСЕФ та ІСС (Міжнародного кримінального суду), що фіксують факти насильства, викрадень, депортацій та інших форм порушення прав дитини.

Соціальні аспекти вивчають здебільшого у контексті впливу війни на психологічний стан дітей, їхню соціалізацію, освітні втрати та рівень доступу до реабілітаційних послуг. У роботах ЮрФем, ГО «Ла Страда-Україна», «Східна правозахисна група», а також у звітах проєктів на кшталт «Voices of Children» розглядається феномен психологічної травми, вторинної віктимізації, емоційної ізоляції та стигматизації постраждалих дітей. Соціальні дослідження фокусуються також на посттравматичних реакціях дітей, зміні їхньої поведінки, а також на викликах для родин, які перебувають у зоні бойових дій або зазнали примусової міграції.

Законодавчі аспекти охоплюють аналіз українського та міжнародного законодавства щодо захисту прав дитини в умовах збройного конфлікту. Найважливішими документами є Конвенція ООН про права дитини, Римський статут Міжнародного кримінального суду, Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та насильства, а також Женевські конвенції і Декларація прав дитини. У національному контексті особливо актуальними є оновлені закони України щодо запобігання насильству над дітьми, захисту прав ВПО (внутрішньо переміщених осіб), а також процедури документування фактів воєнних злочинів проти неповнолітніх.

У роботі особливу увагу приділено сучасним медіадослідженням про права дитини, медіаосвіту в умовах конфлікту та етичні стандарти висвітлення вразливих категорій. Аналітика порушень прав дітей під час війни ґрунтується на матеріалах з офіційних звітів ООН, УВКБ ООН, документів Європейського парламенту, наукових публікацій у журналах ScienceDirect, ResearchGate і тематичних дослідженнях ГО «Ла Страда-Україна», «Східна правозахисна група» та «Справедливість для кожного».

Джерелами інформації про кращі практики журналістських проєктів у національному та міжнародному медіапросторі слугували Instagram-кампанії UNICEF, сторінки EUvsDisinfo, спецпроєкти українських медіа («Суспільне», «Українська правда», «Заборона») та рекомендації Ради Європи щодо

візуального оформлення й подання травматичного контенту для молодіжної аудиторії.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг — 55 сторінок.

У вступі обґрунтовано актуальність теми: авторський журналістський проєкт «Насильство над дітьми в умовах російсько-української війни» як форма соціального медіависвітлення. Визначено мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, а також його методологічну основу.

У першому розділі проаналізовано сучасні підходи до висвітлення воєнної тематики в медіа, схарактеризовано особливості журналістського висвітлення прав дитини та специфіку подачі теми насильства як новий контекст для журналістики. Також досліджено найкращі практики подібних інформаційних кампаній у національному та міжнародному медіапросторі.

У другому розділі описано авторський журналістський доробок — Instagram-проєкт. Висвітлено обґрунтування ідеї, структуру, жанрову палітру, оформлення, зображальний матеріал та особливості аудиторії проєкту. Акцент зроблено на аналізі 24 публікацій та 10 інтерактивних сторіз.

У третьому розділі представлено технічне забезпечення реалізації проєкту: використані цифрові платформи, алгоритми візуального редагування, верстки публікацій, програмне забезпечення для оформлення Instagram-подачі та правила дотримання політики соціальної мережі.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

1.1. Висвітлення теми насильства над дітьми у журналістиці: концепції, підходи та міжнародні практики

Тема насильства щодо дітей є однією з найчутливіших і найскладніших для журналістики. Правильне висвітлення таких випадків вимагає від медіа дотримання етичних стандартів, поваги до прав дитини та глибокого розуміння психологічних наслідків травми. У цьому розділі проаналізовано ключові концепції і підходи до висвітлення насильства над дітьми, розглянуто міжнародний досвід на резонансних прикладах, окреслено українське законодавство щодо захисту дітей під час війни і роль журналістів у цьому процесі, а також узагальнено наукові теорії про вплив медіа на дітей, які пережили травму.

Міжнародна журналістська практика містить чимало прикладів, коли саме медіависвітлення жорстокого поводження з дітьми або їх страждань в умовах конфлікту привертало увагу світової спільноти та впливало на суспільний дискурс. Яскравим прикладом є фото трирічного сирійського хлопчика Алана Курді, чиє тіло винесло на турецький берег після загибелі під час втечі з батьками від війни.

URL https://www.bbc.com/ukrainian/society/2015/09/150904_alan_kurdi_death_she

Цей шокуючий знімок миттєво облетів увесь світ і всього за 12 годин з'явився на 20 мільйонах екранів, докорінно змінивши риторику європейських медіа щодо міграційної кризи. Дослідники відзначили, що саме ця фотографія «стала каталізатором»

[https://www.bbc.com/ukrainian/society/2015/09/150904_alan_kurdi_death_she]

який змусив світову аудиторію говорити про біженців із більшим співчуттям і терміново шукати рішення. Інший образ із сирійської війни – фото п'ятирічного Омрана Дакніша, вкритого пилом і кров'ю в машині швидкої допомоги після бомбардування Алеппо – так само облетів інформантства. Ця світлина

«ошелешеного хлопчика в швидкій»

[<https://edition.cnn.com/2016/08/18/middleeast/aleppo-syria-boy-omran/index.html>]

стала символом відчаю сирійського конфлікту і нагадала світу про ціну, яку платять діти за війну .

Схожі кейси фіксувалися і в інших країнах, де діти страждають від насильства під час збройних конфліктів. У Судані один із найвідоміших фотознімків – Pulitzer-преміювана робота фотографа Кевіна Картера 1993 року, на якій виснажена від голоду маленька дитина повзе до табору допомоги, а позаду чатує стерв'ятник .

URL-https://allthatsinteresting.com/the-vulture-and-the-little-girl?utm_source=chatgpt.com

Це страшне зображення спровокувало світову дискусію про моральну відповідальність журналістів і міжнародної спільноти перед дітьми, що помирають від гуманітарних катастроф. У сучасному контексті суданського конфлікту 2020-х років міжнародні організації фіксують не менш шокуючі випадки цілеспрямованого насильства проти дітей. Згідно з заявою ЮНІСЕФ (2025), у ході війни в Судані озброєні чоловіки гвалтують навіть немовлят: за 2024 рік задокументовано щонайменше 221 випадок сексуального насильства над дітьми, включно з випадками з жертвами віком лише 1 рік . Керівниця ЮНІСЕФ Кетрін Рассел назвала згвалтування дітей у якості «тактики війни» явищем, що «шокує до глибини душі» і повинно негайно зупинитися . [https://www.unicef.org/sudan/press-releases/children-young-one-reported-among-survivors-rape-during-sudans-violent-conflict]. Публічне висвітлення цих фактів у медіа привертає увагу світової спільноти до грубих порушень прав дітей та тисне на міжнародні інституції щодо реагування.

Афганістан також є країною, де протягом десятиліть війни діти зазнають систематичного насильства, а журналістські репортажі висвітлюють цей вимір конфлікту для світу. За даними Human Rights Watch, приблизно 30% усіх цивільних жертв в афганській війні останніх років становили діти . Лише у 2018 році було офіційно зафіксовано 3 062 випадки загибелі чи поранення дітей,

здебільшого внаслідок бомбардувань і терактів . Один із таких інцидентів, зокрема, стався 1 липня 2019 року: таліби підірвали вантажівку зі вибухівкою біля військового об'єкта в Кабулі, і вибуховою хвилею вибило вікна сусідньої школи – тоді постраждали десятки школярів . Подібні трагедії, задокументовані у ЗМІ, не лише демонструють жорстокість війни, а й слугують доказовою базою для правозахисних організацій. Зокрема, численні журналістські розслідування щодо викрадення українських дітей вивезених до Росії у 2022–2023 рр. сприяли міжнародному реагуванню: було ідентифіковано понад 19 000 депортованих українських дітей (за оцінками, реальна кількість може сягати 100 000) , а Міжнародний кримінальний суд видав ордери на арешт осіб, відповідальних за цю депортацію (зокрема, президента РФ і уповноваженої з прав дитини) . Журналісти Kyiv Independent та інших видань простежили, як російська окупаційна влада використовувала соціальні служби й лікарні на окупованих територіях для примусового вивезення дітей, і навіть ідентифікували конкретні російські родини, що незаконно удочерили українських дітей . Ці факти, оприлюднені у медіа, підсилюють зусилля держав та міжнародних інституцій у процесі повернення дітей і притягнення винних до відповідальності.

Отже, світовий досвід показує, що медіа можуть відігравати подвійну роль. З одного боку, репортажі про випадки насильства над дітьми (військові злочини, теракти, гуманітарні кризи) здатні викликати потужний суспільний резонанс і стимулювати держави та організації до дій . З іншого боку, такі матеріали ставлять перед журналістами великий етичний виклик: як показати правду і жах війни, не завдаючи додаткової шкоди дітям, які вже постраждали. Ці питання особливо актуальні для України в умовах триваючої війни.

Українське законодавство щодо захисту дітей під час війни та роль журналістики

Законодавчі гарантії. Україна, що від 2014 року протистоїть збройній агресії, а від 2022 року – повномасштабному вторгненню, суттєво оновила нормативно-правову базу для захисту дітей в умовах війни. Лише за перші місяці після ескалації (2022 р.) було ухвалено понад 20 нормативно-правових актів з

метою гарантувати безпеку і права дітей під час дії воєнного стану . Ці зміни орієнтовані на врахування норм міжнародного гуманітарного права щодо дітей, створення алгоритмів допомоги дітям – жертвам воєнних злочинів (зокрема, сексуального насильства) та адаптацію національного законодавства до викликів воєнного часу . Вже у березні 2022 року було створено Координаційний штаб з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану – спеціальний міжвідомчий орган, покликаний оперативно вирішувати питання евакуації, опіки та допомоги дітям під час війни . Спочатку штаб очолили Радник-уповноважений Президента України [<https://www.president.gov.ua/lp/childrenrights>] (з прав дитини та реабілітації спільно з Міністром соціальної політики, а згодом (березень 2023 р.) головування перейшло до Віцепрем'єр-міністра – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій . Така структура дозволила централізовано координувати евакуацію дітей із зон бойових дій, облаштування «зелених коридорів» для переміщення вихованців дитячих закладів, моніторинг потреб дітей-переселенців тощо .

Українське законодавство дедалі активніше реагує на виклики, пов'язані із захистом дітей у контексті війни. У травні 2025 року Верховна Рада ухвалила низку законодавчих ініціатив, спрямованих на посилення правового захисту дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії. Зокрема, Закон №9495 вперше на законодавчому рівні вводить поняття «депортована дитина» та «примусово переміщена дитина», що стосується неповнолітніх, яких окупаційні сили незаконно вивезли за межі України або перемістили в межах країни. Цей закон також визначає механізми повернення таких дітей до України та заходи з їх подальшого соціального і правового захисту [<https://zakon.rada.gov.ua/go/4438-20>].

Крім того, Закон №10298 забороняє всиновлення українських дітей особами, причетними до колабораціонізму, домашнього або гендерно зумовленого насильства, а також громадянами держави-агресора. Це має на меті унеможливити передачу дітей під опіку потенційно небезпечних осіб.

Третій нормативний акт – Закон №12385 – значно спрощує процедуру оформлення статусу «дитини, яка постраждала від війни». Тепер його можна отримати не лише за місцем реєстрації, а й за фактичним місцем перебування або навіть на тимчасово окупованій території. Цей статус призначається дітям, які зазнали поранень, контузій, каліцтв, викрадення, насильства або депортації, і гарантує їм певні пільги, зокрема безоплатне харчування в закладах освіти.

Прийняття цих законів є свідченням послідовної державної політики, спрямованої на забезпечення правового захисту найуразливіших категорій дітей в умовах війни.

У період збройного конфлікту українська журналістика відіграє ключову роль у захисті прав дітей — не лише через висвітлення порушень, а й через дотримання етичних норм, що мінімізують ризик повторної травматизації постраждалих. Як законодавство, так і професійна спільнота в Україні встановили чіткі правила, які регламентують спосіб подачі чутливої інформації. Зокрема, стаття 42 Закону України «Про медіа» забороняє поширення будь-яких матеріалів, що можуть зашкодити фізичному, психічному чи моральному розвитку дитини. Закон також забороняє публікувати зображення дітей, які стали жертвами фізичного або сексуального насильства, а також розкривати особисті дані, що можуть призвести до їх ідентифікації [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>].

Журналісти зобов'язані дотримуватись принципів приватності, гідності та безпеки дитини: не розкривати імен, не демонструвати облич, не публікувати подробиць, які можуть поглибити травму або зашкодити процесу реабілітації. Ці вимоги повністю узгоджуються з Конвенцією ООН про права дитини, зокрема статтею 3, яка встановлює пріоритет «найкращих інтересів дитини» у будь-яких діях, що стосуються неї.

Також в етичних рекомендаціях ЮНІСЕФ підкреслюється: благо дитини має превалювати над усіма іншими міркуваннями — зокрема, журналістськими. Саме тому українські медіа дедалі частіше свідомо уникають сенсаційного підходу в матеріалах про дітей, які постраждали від війни. Наприклад, не беруть

інтерв'ю у щойно повернутих із депортації дітей, не публікують подробиць без згоди психологів чи опікунів, і відмовляються від репортажів, які можуть завдати шкоди дитині в емоційно вразливому стані.

Водночас журналістські розслідування і репортажі стали важливим інструментом у притягненні винних до відповідальності. Зібрані медіа-свідчення воєнних злочинів проти дітей (убивств, поранень, зґвалтувань, депортацій) передаються до правоохоронних органів України та міжнародних судів. Репортери, дотримуючись стандартів доказовості, фактично працюють «польовими дослідниками» для документування злочинів. Організації на кшталт The Reckoning Project навчають українських журналістів фіксувати свідчення воєнних злочинів за всіма канонами доказового права. Така співпраця медіа і правників допомагає збирати електронні докази злочинів проти дітей, що особливо цінно в умовах, коли багато фактів насильства відбуваються на окупованих територіях і доступ офіційних слідчих туди обмежений. Отже, українська журналістика у воєнний час виконує двоєдине завдання: з одного боку, інформувати суспільство і світ про страждання дітей та кричущі випадки насильства, а з іншого – захищати самих дітей, не допустивши їх повторної віктимізації через медіа.

Вплив медіа на травмованих дітей: наукові підходи і теорії

Поведінка журналістів під час висвітлення теми дитячих травм значною мірою ґрунтується на наукових дослідженнях про психологічний вплив медіа. Сучасні дослідження одностайні: надмірна або невиважена медіаекспозиція може завдати додаткової шкоди дитині, яка пережила травму. Повторна віктимізація (ре-віктимізація) – це коли жертва насильства знову страждає від пережитого через дію зовнішніх чинників, зокрема неделікатного ставлення з боку суспільства чи інституцій. У випадку медіа це означає, що публікація надмірно деталізованих історій, розголошення особистої інформації або нав'язливе висвітлення трагедії може повторно травмувати дитину. Наприклад, дослідження показують, що якщо ім'я дитини-жертви або інші її особисті дані потрапляють у пресу, це може посилити психологічну травму, ускладнити процес

одужання і навіть відлякати саму дитину чи її сім'ю від подальшого пошуку допомоги. Відомі випадки, коли надмірна увага ЗМІ призводила до стигматизації постраждалих дітей у їхніх громадах або викликала у них відчуття сорому і страху.

Окремий напрям наукових досліджень стосується впливу споживання медіаконтенту на психіку дітей, які пережили травму або живуть у ситуації стресу. Теорія «медіатравми» стверджує, що навіть опосередкований контакт з травматичними подіями через екран чи газету може викликати у дитини симптоми посттравматичного стресового розладу (ПТСР). Психологи відзначають пряму залежність між кількістю часу, який дитина проводить за переглядом сцен насильства чи трагедій у медіа, і рівнем стресових симптомів. До прикладу, через сім тижнів після теракту в Оклахома-Сіті (1995) було проведено опитування понад 2 000 дітей, яке виявило: діти, що більше дивилися теленовини про трагедію, мали значно вищий рівень тривожності й ознак ПТСР. Аналогічно, дослідження під час війни в Перській затоці зафіксувало, що підлітки, які бачили по телевізору особливо графічні сцени (наприклад, кадри поранених із каліцтвами), згодом відзначали у себе сильніші посттравматичні реакції. Це підтверджує: коли дитина багаторазово «переживає» травму через медіа, психіка сприймає це як повторні травмівні епізоди, навіть якщо фізично дитина не перебуває в зоні небезпеки. Особливо вразливими є діти молодшого віку, які не до кінця розуміють різницю між безпосередньою загрозою і новинним контентом – їхня увага може підсилювати страх, і вони відчуватимуть тривогу, ніби небезпека поруч.

Ще один важливий концепт – вторинна травматизація (або «вторинний травматичний стрес»). Це стан, коли людина (зокрема дитина) набуває симптомів травми, спостерігаючи за чужим болем або вислуховуючи розповіді про насильство. У контексті журналістики вторинна травматизація може виникати, коли дитина вдруге і втретє змушена описувати на камеру свої страждання або бачить у ЗМІ інших дітей з подібним досвідом. Науковці застерігають, що втрата контролю над власною історією і її поширенням – наприклад, коли відеозаписи

чи зображення зі сценою насильства над дитиною гуляють мережею без контролю – здатна ре-травматизувати постраждалого, «оживляючи» для нього душевний біль. Дитина може знову відчутти себе безпорадною жертвою через те, що її переживання стають об'єктом публічного обговорення або, ще гірше, глузувань. Саме тому в журналістиці утвердився підхід «trauma-informed journalism» – травма-орієнтованої журналістики, яка передбачає глибоке усвідомлення психології травми. Такий підхід рекомендує репортерам завжди враховувати можливі тригери для жертви, уникати зайвих подробиць, які можуть спричинити флешбеки, і обов'язково отримувати інформовану згоду на інтерв'ю чи фотозйомку дитини, яка пережила насильство.

Підсумовуючи, медіа мають подвійний вплив на травмованих дітей. З одного боку, якісна журналістика привертає увагу до їхніх проблем, допомагає залучити ресурси для допомоги і може бути частиною процесу справедливості, документуючи злочини. З іншого боку, необережне висвітлення здатне завдати психологічної шкоди – повторно віктимізувати чи травмувати дитину або інших дітей, які це спостерігають. Тому сучасні концепції висвітлення насильства над дітьми вимагають максимально обережного, етичного та науково обґрунтованого підходу. Журналіст, працюючи з цією тематикою, виступає не лише як ретранслятор інформації, а й як захисник інтересів дитини, адже від того, як саме буде розказана історія маленької жертви, залежить її подальше життя і зцілення. Знання міжнародних практик, дотримання законодавчих норм та використання принципів психологічно інформованої журналістики – усе це необхідно для того, щоб медіа виконували свою просвітницьку і контрольну роль, не порушуючи при цьому прав і гідності найменш захищених – дітей.

Висвітлення теми насильства над дітьми у журналістиці потребує балансу між суспільним інтересом і найкращими інтересами самої дитини. Міжнародний досвід (Сирія, Судан, Афганістан тощо) демонструє, що потужні журналістські матеріали можуть змінювати світові пріоритети та мобілізувати співчуття, але водночас кожен такий матеріал несе етичну відповідальність. Український контекст додає до цього правовий вимір: держава створила законодавчі рамки і

інституції для захисту дітей під час війни, а журналісти співпрацюють з ними, залишаючись вірними принципу «не зашкодь»

[<https://www.mediasupport.org/publication/do-no-harm-reporting/>].

Наукові ж підходи – від теорії повторної віктимізації до досліджень про медіатравму – слугують дороговказом, як саме висвітлювати дитячі трагедії так, щоб голос дитини був почутий, але її душевні рани не поглибилися. Спираючись на ці концепції і практики, журналістика здатна виконати благородну місію: розповісти правду про насильство проти дітей і одночасно посприяти тому, щоб таких випадків ставало менше, а постраждалі діти отримували захист і підтримку, якої вони потребують.

1.2. Права дитини в умовах війни: міжнародні стандарти, національні виклики

Війна створює надзвичайно небезпечні умови для дітей, які належать до найбільш вразливих груп цивільного населення. Сучасні збройні конфлікти характеризуються тим, що більшість жертв – цивільні, причому майже половина з них – діти . За даними ЮНІСЕФ, понад 1 млрд дітей у світі живуть на територіях, охоплених конфліктами . Як наголошувалося ще у звіті ООН 1996 року, «під час війни порушуються всі права дитини: право на життя, право бути з сім'єю і громадою, право на здоров'я, право на розвиток особистості, а також право на турботу і захист»

згідно з доповіддю ООН [<https://digitallibrary.un.org/record/2310627>].

Ці реалії зумовили формування розгалуженої системи міжнародних стандартів захисту прав дитини в умовах війни та спонукали держави вдосконалювати національне законодавство перед лицем нових викликів.

Міжнародні стандарти захисту дітей у війні. Базовим світовим документом є Конвенція ООН про права дитини 1989 року

[<https://www.unicef.org/ukraine/documents/konventsiiia-pro-prava-dytyny>]-універсальний договір, який закріплює повний спектр прав дітей. Хоча Конвенція охоплює всі сфери життя дитини, вона містить і норми, що стосуються збройних конфліктів. Зокрема, стаття 38 зобов'язує держави-учасниці поважати

міжнародне гуманітарне право щодо дітей та «вживати всіх можливих заходів, щоб особи, які не досягли п'ятнадцятирічного віку, не брали прямої участі у воєнних діях» [<https://www.unicef.org/ukraine/documents/konventsiaa-pro-prava-dytyny>]

У 2000 році до Конвенції прийнято Факультативний протокол щодо участі дітей у збройних конфліктах

[<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/optional-protocol-convention-rights-child-involvement-children-armed-conflict>] який підняв мінімальний вік до 18 років для обов'язкового призову і бойових дій (Україна ратифікувала його 2004 р.) . Таким чином, міжнародне право однозначно забороняє залучення дітей до бойових дій і вимагає від держав особливого захисту неповнолітніх у період війни.

Міжнародне право захищає дітей від участі у воєнних діях. У 2000 році було прийнято Факультативний протокол до Конвенції ООН про права дитини, який забороняє залучення осіб до 18 років до бойових дій, навіть на добровільній основі [<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/optional-protocol-convention-rights-child-involvement-children-armed-conflict>]. Женевські конвенції 1949 року та Додаткові протоколи 1977 року підкреслюють обов'язок держав надавати дітям особливий захист у збройних конфліктах. Зокрема, IV Женевська конвенція гарантує безпеку цивільного населення, а Протокол I забороняє рекрутування дітей віком до 15 років до складу збройних сил [<https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/gc-iv-1949>].

Регіональні європейські стандарти також роблять внесок у захист прав дитини під час війни. Європейська Конвенція з прав людини 1950 р. (Римська конвенція) [https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf] гарантує основоположні права кожній людині, зокрема і дитині, – право на життя, заборону катувань, право на сімейне життя тощо – які продовжують діяти і в період воєнного стану (окремі права не підлягають жодним обмеженням навіть за надзвичайних обставин). Крім того, Ради Європи приділяє значну увагу питанням дітей в умовах кризи: Комітет міністрів РЄ та Парламентська асамблея

РЄ ухвалили низку спеціальних документів та резолюцій у відповідь на війну в Україні. Приміром, ПАРЄ у квітні 2023 р. одноголосно визнала масову депортацію українських дітей російською владою – “грубим порушенням прав людини, що може кваліфікуватися як геноцид”, закликавши держави-члени вжити термінових заходів для повернення дітей в Україну . Ця позиція відображає положення Конвенції ООН про запобігання геноциду (1948), де «форсоване переміщення дітей з однієї національної групи до іншої» прямо назване актом геноциду . Тож, на найвищому міжнародному рівні підтверджено: насильницьке вивезення дітей під час війни є найтяжчим злочином.

Окремо слід згадати так звані Гаазькі конвенції у сфері захисту дітей. По-перше, це багатосторонні договори, що стосуються збройних конфліктів (Гаазькі конвенції 1899 та 1907 рр. про закони і звичаї війни), які разом із Женевськими угодами заклали основи гуманного поводження з цивільними. По-друге, існують Гаазькі конвенції, присвячені міжнародно-правовому захисту дітей у мирний час, але в умовах війни вони набувають особливого значення. Зокрема, Гаазька конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей (1980 р.)

[<https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=24>] створює механізм повернення незаконно переміщених дітей до країни їхнього постійного проживання. Україна є учасницею цієї Конвенції, і хоч держава-агресор (Росія) її не ратифікувала, Україна використовує надані нею інструменти для пошуку та повернення викрадених дітей. Так само, Гаазька конвенція про захист дітей та співпрацю в галузі міждержавного усиновлення (1993 р.)

[<https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=69>] покликана запобігати незаконному усиновленню та торгівлі дітьми. Після початку російської агресії міжнародна спільнота висловлює занепокоєння, що викрадені українські діти можуть незаконно передаватися на усиновлення в РФ, всупереч принципам цієї Конвенції . Таким чином, навіть інструменти міжнародного приватного права – Гаазькі договори – стали частиною системи

захисту українських дітей, що опинилися за межами батьківщини внаслідок війни.

Важливим елементом міжнародного механізму захисту є також Міжнародний кримінальний суд (МКС). Його Римський статут (1998 р., чинний з 2002 р.) [<https://www.icc-cpi.int/sites/default/files/RS-Eng.pdf>] відносить до найтяжчих воєнних злочинів вербування або залучення дітей до 15 років у збройні формування чи їх участь у воєнних діях. Крім того, насильницьке переміщення дітей може розглядатися як злочин проти людяності (депортація) або навіть геноцид. Україна, хоча довго не ратифікувала Римський статут, визнала юрисдикцію МКС щодо злочинів на своїй території, а з жовтня 2024 р. стала повноправною учасницею МКС. Це вже дало конкретні результати: 17 березня 2023 р. МКС видав історичні ордери на арешт президента РФ і уповноваженої з прав дитини РФ за підозрою в незаконній депортації українських дітей. Таким чином, міжнародно-правові стандарти підкріплюються механізмами притягнення винних до відповідальності за злочини проти дітей.

Національні виклики і законодавство України. Україна, будучи стороною згаданих міжнародних договорів, імплементувала їх положення у своє внутрішнє право. Конституція України проголошує, що «сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою» (ст. 51)

[<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>], а «будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються за законом» (ст. 52) [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>]. Основний Закон також покладає на державу обов'язок піклування про дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Ці конституційні норми набувають особливої ваги під час війни, коли діти масово стають жертвами насильства та залишаються без родини.

Комплексним актом у цій сфері є Закон України «Про охорону дитинства» (№2402-III від 26.04.2001 р.) [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>] який визначає засади державної політики щодо захисту прав дитини. Після

початку збройного конфлікту на сході України у 2014 р. до цього закону були внесені зміни, що вводять спеціальний статус – «дитина, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройного конфлікту». Закон (ст. 30¹) дає розгорнуте визначення такої дитини. Це неповнолітня особа, яка «внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту отримала поранення, контузію, каліцтво, зазнала фізичного, сексуального, психологічного насильства, була викрадена або незаконно вивезена за межі України, залучалася до участі у військових формуваннях або незаконно утримувалася, у тому числі в полоні» [<https://www.univd.edu.ua/files/journal/2023/1/23.pdf>]

Закон зобов'язує державу вживати всіх необхідних заходів для захисту таких дітей, опіки над ними та возз'єднання з родинами – зокрема, йдеться про розшук і звільнення дітей із полону, повернення незаконно переміщених дітей в Україну. Таким чином, українське законодавство ще з 2017–2018 рр. мало правові інструменти для реагування на випадки, коли дитина стала жертвою війни.

Повномасштабне російське вторгнення 2022 року породило безпрецедентні за масштабом загрози для дітей, що актуалізувало подальшу реформу українського законодавства. У період 2022–2023 рр. прийнято низку нормативних актів, спрямованих на посилення захисту дітей в умовах війни. Зокрема, у 2023 р. уряд запустив державну інформаційну платформу «Діти війни» для обліку постраждалих і зниклих дітей, а Верховна Рада ухвалила спеціальні закони. Один із ключових кроків – закон № 2195-IX (законопроект №9495), прийнятий у травні 2025 р., яким внесено зміни до Закону «Про охорону дитинства» щодо захисту прав депортованих та примусово переміщених дітей . Цей закон вперше на рівні українського законодавства закріпив визначення понять «депортація дитини» та «примусове переміщення дитини» . Він також встановив юридичні засади для розшуку та повернення таких дітей на підконтрольну територію України і їхньої подальшої реінтеграції в суспільство . Фактично, законодавець відреагував на масові випадки вивезення українських

дітей окупаційною владою, створивши механізм на державному рівні для боротьби з цим явищем.

Наступним важливим кроком стала зміна правил усиновлення в умовах воєнного стану. У 2023 р. прийнято Закон № 2622-IX (законопроект №10298), який доповнив статтю 212 Сімейного кодексу України переліком осіб, що не можуть бути усиновлювачами. Відтепер заборонено передавати дітей на виховання громадянам, яких було засуджено за колабораціонізм чи інші злочини проти національної безпеки, а також особам, викритим у вчиненні домашнього насильства чи насильства за ознакою статі. Метою цієї норми є унеможливлення усиновлення українських дітей людьми, що можуть становити для них загрозу – зокрема, колаборантами, які співпрацювали з ворогом, або особами з історією насильства. Така норма цілком відповідає воєнним реаліям, адже запобігає ситуаціям, коли діти-сироти чи розлучені з сім'єю внаслідок війни можуть опинитися під опікою недобросовісних або ворожих осіб.

Українське законодавство поступово усуває прогалини щодо визначення статусу дітей, які постраждали внаслідок війни. Раніше такий статус надавався лише внутрішньо переміщеним особам, однак у 2023 році це було змінено: тепер дитина може отримати статус постраждалої незалежно від місця реєстрації або проживання

[<https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/dec/31633/327-331.pdf>].

Закон також гарантує доступ до допомоги дітям, які зазнали травм чи пережили насильство внаслідок збройного конфлікту. За даними на 1 січня 2025 року, статус дитини, яка постраждала від війни, отримали вже понад 316 тисяч дітей [<https://childrenofwar.gov.ua>].

Практика порушень прав дитини під час війни в Україні. Повномасштабна війна, розв'язана Росією, призвела до системних і масових порушень прав дітей. Найтяжчим із цих злочинів стало незаконне вивезення українських дітей з окупованих територій. За офіційними даними Офісу Омбудсмана України, з початку вторгнення Росія депортувала або примусово перемістила щонайменше

19 546 українських дітей . Ця цифра постійно уточнюється і, ймовірно, не відображає повного масштабу трагедії, адже багато випадків досі не підтверджені через відсутність доступу на окуповані території . Лише незначну частину дітей вдалося повернути додому: станом на кінець 2024 р. офіційно повідомлено про близько 1000 повернених дітей з РФ або окупованих зон . Решта неповнолітніх залишаються розлученими зі своїми сім'ями, піддаються ризику асиміляції та психологічних травм. Окупаційна влада нав'язує їм російське громадянство, поміщає до прийомних сімей або інтернатів у глибинах РФ, проводить ідеологічну обробку (так звану «патриотическое воспитание») . Ці дії мають ознаки злочину геноциду, що визнано на міжнародному рівні, і розслідуються як військові злочини. Українські правоохоронці збирають докази: зокрема, задокументовано випадки депортації груп дітей з Херсонської, Миколаївської, Харківської областей . Підозри у причетності до цих злочинів оголошені конкретним російським військовим і посадовцем РФ ; ряд осіб, причетних до примусового «вивезення і перевиховання» українських дітей, потрапили під санкції західних держав . Таким чином, світова спільнота поступово реагує на факти викрадення українських дітей, хоча сама масштабність цього явища залишається безпрецедентною.

Окрім депортацій, діти в Україні страждають від інших прямих наслідків воєнних дій. За даними Моніторингової місії ООН, станом на листопад 2024 р. підтверджено не менше 659 убитих та 1747 поранених дітей з початку масштабної війни . Серед загиблих – діти, що стали жертвами ракетних ударів і бомбардувань у власних домівках, на дитячих майданчиках, у школах та лікарнях . Тисячі хлопчиків і дівчаток зазнали каліцтв, втратили батьків або опікунів. Близько 1934 дітей вважаються зниклими безвісти – багато з них могли опинитися в полоні чи бути незаконно вивезеними в РФ . Фіксуються також випадки сексуального насильства щодо дітей та підлітків на окупованих територіях, випадки катування або жорстокого поводження – кожен такий епізод розслідується українськими органами як військовий злочин. Окрема проблема – мілітаризація та індоктринація дітей. На захоплених територіях окупаційна влада

запроваджує освітні програми за російськими стандартами, залучає неповнолітніх до пропагандистських заходів, створює так звані «юнармейські» воєнізовані гуртки. Такі дії не лише порушують право дитини на освіту рідною мовою і власну ідентичність, а й становлять пряму загрозу їхньому моральному та психічному благополуччю.

Війна завдала нищівного удару по праву дітей на освіту. Фізична небезпека та руйнування інфраструктури призвели до того, що мільйони українських дітей були змушені перервати нормальне навчання. За даними МОН та правозахисників, понад 3 790 закладів освіти в Україні було зруйновано або пошкоджено від початку вторгнення. Це – школи, дитячі садки, університети, гуртожитки. Кожна сьома школа постраждала від обстрілів чи бомбардувань. На окупованих територіях багато шкіл просто не функціонують або переведені на російські програми, учителів змушують працювати за вказівками окупантів. На підконтрольних територіях діти місяцями перебувають на дистанційному навчанні через небезпеку обстрілів; понад 20% закладів узагалі не можуть відновити очне навчання через відсутність належних бомбосховищ. Внаслідок цих атак порушене право сотень тисяч дітей на освіту, що матиме довготривалі наслідки для їхнього розвитку та майбутнього. Український уряд намагається мінімізувати втрати – впроваджує онлайн-освіту, відкриває навчальні центри для дітей-переселенців, відбудовує пошкоджені школи за підтримки міжнародних партнерів. Однак поки тривають обстріли, повністю гарантувати безпеку навчання неможливо, і кожна атака на школу – це не лише руйнування будівлі, а й атака на майбутнє цих дітей.

Нові виклики та роль держави й громадянського суспільства. Масштаби та характер порушень прав дітей в Україні висвітлили ряд нових викликів, на які реагують як державні органи, так і міжнародна спільнота. Українська держава зосередила зусилля на тому, щоб документувати кожен випадок злочинів проти дітей, надавати допомогу постраждалим та домагатися повернення викрадених. Офіс Уповноваженого Верховної Ради з прав людини (омбудсмана) веде облік порушень і координує зусилля із розшуку дітей. Створено спеціальну Комісію з

питань розшуку дітей, депортованих до РФ, до роботи якої залучено правоохоронців, МЗС, міжнародні організації . Україна активно співпрацює з Міжнародним комітетом Червоного Хреста, ЮНІСЕФ, офісом Спеціального представника ООН з питань дітей і збройних конфліктів, які допомагають встановлювати місцеперебування вивезених малюків. На міжнародному рівні проблематика українських дітей війни порушується в Раді Безпеки ООН та Раді ООН з прав людини . У березні 2023 р. Рада ООН з прав людини ухвалила резолюцію із засудженням порушень прав дітей в Україні та вимогою надати міжнародним інституціям доступ для моніторингу ситуації. Європейський Союз та Рада Європи започаткували програми психологічної реабілітації, освітні ініціативи для дітей-біженців, стипендії для продовження навчання за кордоном тощо.

Експерти і правозахисники наголошують, що наслідки цієї війни для покоління дітей будуть глибокими і тривалими. Мільйони дітей переживають важку психологічну травму – від втрати рідних і дому до постійного життя під сиренами та в укриттях . «Масштаб страждань дітей є приголомшливим і неприпустимим», – заявила виконавча директорка ЮНІСЕФ Кетрін Расселл, зазначивши, що українські діти гинуть навіть у власних ліжках і на дитячих майданчиках . За її словами, без належної підтримки «психологічні рани війни відлунюватимуть протягом поколінь» . Представники Save the Children, Amnesty International, Human Rights Watch у своїх звітах звертають увагу на комплексність проблем: окрім фізичних загроз, війна спричинила регрес у вакцинації і медичному обслуговуванні дітей, зростання сирітства, небезпеку торгівлі дітьми і експлуатації біженців тощо. У нових умовах держава має забезпечити ефективну систему психосоціальної реабілітації – від створення центрів травматерапії до підготовки шкільних психологів, що допомагатимуть дітям долати пережите. Також необхідно розбудувати механізми сприяння сімейному вихованню: максимальне влаштування дітей-сиріт у родини, підтримка опікунів та прийомних сімей, спрощення процедур встановлення опіки над дітьми, чий батьки зникли безвісти або перебувають у полоні.

Окремо фахівці відзначають роль медіа і журналістики у висвітленні цієї проблематики. Саме розслідування журналістів багато в чому розкрили світу правду про депортацію українських дітей. Міжнародні видання – Reuters, New York Times, Associated Press – протягом місяців збирали свідчення, аналізували дані соцмереж і супутникових знімків, аби пролити світло на маршрути вивезення дітей та осіб, відповідальних за це. Наприклад, агенція Reuters у січні 2024 р. опублікувала масштабне розслідування про те, як російські чиновники та колаборанти масово викрадали дітей із Херсонщини і «промивали їм мізки» в Генічеському інтернаті. Подібні матеріали не лише привернули увагу міжнародної спільноти, але й стали доказовою базою для правоохоронців. На основі журналістських даних вдалося ідентифікувати сотні постраждалих дітей та встановити особи викрадачів. Українські документалісти і журналісти-розслідувачі також активно працюють над цією темою (проекти «Схеми», «Свідомі» та інші), готують спеціальні репортажі і фільми про долі депортованих дітей. Таким чином, журналістика відіграє важливу функцію контролю й інформування: вона тримає увагу суспільства на проблемах дітей війни, спонукає владу діяти та допомагає добитися справедливості, документуючи воєнні злочини для майбутніх судів.

Міжнародні стандарти у сфері прав дитини одностайно вимагають забезпечення особливого захисту дітей під час збройних конфліктів. Україна, переживаючи масштабну агресію, зіткнулася з безпрецедентними випадками порушень цих прав – від масових убивств і поранень до депортації цілих поколінь українських дітей. На ці виклики держава відповідає вдосконаленням законодавства і створенням нових механізмів захисту, тісно співпрацюючи з міжнародною спільнотою. Водночас, обсяг проблем вимагає консолідованих зусиль: правова робота має йти поруч з гуманітарною допомогою, психологічною реабілітацією та інформаційною підтримкою. Досвід України вже сьогодні змушує міжнародні організації переосмислити наявні підходи – фіксуються нові виклики, як-от необхідність швидких процедур повернення депортованих дітей, притягнення агресора до відповідальності саме за геноцидні

дії щодо дітей, адаптація освітніх систем до воєнних реалій. У цих умовах держава повинна залишатися гарантом прав дитини, навіть в найскладніші часи, а суспільство та медіа – пильно стежити, щоб жодне порушення не було замовчане. Захист дітей під час війни – це інвестиція в майбутнє нації і водночас моральний імператив, що стоїть вище будь-яких військових цілей. Український народ і світова спільнота продовжують боротьбу за те, щоб кожна дитина, переживши жахи війни, отримала шанс на безпечне та гідне життя.

1.3. Медіа як інструмент протидії насильству: етика, візуалізація, соціальні мережі

Медіа, зокрема соціальні мережі, відіграють все важливішу роль у формуванні громадської думки щодо насильства над дітьми. Вони не лише інформують, а й формують емоційний настрій аудиторії, впливають на громадський резонанс і навіть можуть стати каталізатором для соціальних змін. У випадку з темою насильства над дітьми, особливо в умовах війни, виникає серйозне етичне навантаження на журналістів і контент-мейкерів. Необхідно знайти баланс між правом суспільства знати правду і правом дитини на захист особистого простору. Порушення цієї межі може призвести до повторної травматизації або стигматизації постраждалих. Порушення цієї межі може призвести до повторної травматизації або стигматизації постраждалих. На це звертає увагу Центр журналістики травми Дартського університету (Dart Center for Journalism and Trauma), підкреслюючи, що «журналісти повинні виявляти підвищену чутливість, коли йдеться про дітей-жертв, аби не завдати нової шкоди» (Dart Center, 2021). Цю позицію підтримує і дослідження Children and Media Coverage of Trauma, в якому зазначено, що повторне звернення до болісних переживань дитини через ЗМІ може викликати симптоми ПТСР, зниження довіри до дорослих і самозвинувачення

URL- https://dartcenter.org/content/children-and-media-coverage-trauma?utm_source=chatgpt.com

Instagram, як візуальна платформа, відкриває як можливості, так і ризики. Візуалізація страждань дитини має бути етично виваженою, не експлуатувати

болю для емоційного впливу, а натомість — сприяти розумінню проблеми та залученню до підтримки. Візуальні матеріали (фото, ілюстрації, каруселі) мають супроводжуватися поясненням, контекстом і посиланнями на допоміжні ресурси. Міжнародні рекомендації (UNICEF, Save the Children, Council of Europe) наполягають на принципах гідності, правдивості, конфіденційності й захисту особистих даних у висвітленні теми насильства над дітьми. Важливо також адаптувати контент під різні вікові категорії й не відштовхувати аудиторію шоківим форматом. Це особливо актуально в Instagram, де молодь є ключовою групою. у посібнику Save the Children «Child Protection and Ethical Standards in Media» (2022, с. 7) наголошується: «Не можна використовувати зображення дітей без контексту та дозволу, навіть якщо це стосується гуманітарних цілей».

[<https://resourcecentre.savethechildren.net/pdf/media-ethics-and-child-protection>]

Соціальні мережі можуть бути не лише джерелом інформації, а й потужним інструментом протидії насильству — за умови дотримання професійних стандартів, етики та чутливості до теми.

У сучасному медіапросторі Instagram виконує важливу функцію не лише як майданчик для візуального самовираження, а й як середовище для формування соціального діалогу. Завдяки емоційності контенту та візуальній подачі платформа активно використовується для привернення уваги до суспільно важливих тем і посилення громадянської активності. Ці особливості підтверджуються в численних аналітичних звітах і дослідженнях про роль цифрових медіа в комунікації й адвокації

[<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380060>].

Instagram має кілька ключових переваг як медіаплатформа.

На думку дослідниці цифрових комунікацій Ганни Пустовіт, Instagram відіграє дедалі важливішу роль у сучасному суспільстві як платформа, що поєднує візуальне самовираження та активну соціальну взаємодію. Платформа створює сприятливі умови для соціального діалогу, у якому візуальність і емоції

посилюють залученість користувачів. Подібну думку висловлює і звіт UNESCO «Social Media as Civic Space» (2022), де підкреслюється, що Instagram сприяє формуванню нових форматів громадянської участі завдяки візуальному контенту та інтерактивним інструментам

[<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380060>].

Переваги:

- дозволяє використовувати як візуальний (фото, ілюстрації, каруселі), так і текстовий формат;
- дає можливість охоплювати різні аудиторії за віком, регіоном, інтересами;
- забезпечує негайний зворотний зв'язок через коментарі, опитування, реакції;
- дозволяє інтегрувати емоційний контент у цифрову комунікацію;
- має високу естетичну привабливість і темпову динаміку подачі.

Приклади успішних інстаграм-проектів

На міжнародному рівні Instagram широко використовується гуманітарними, журналістськими та правозахисними організаціями — UNICEF, Save the Children, Amnesty International, Global Campus of Human Rights — для висвітлення тематики насильства, воєнних злочинів, дискримінації. Успішними прикладами можна вважати Instagram-кампанії про дітей у зонах конфлікту, сторінки з історіями виживання, мультимедійні розповіді, які поєднують текст, фото, інфографіку та іноді навіть аудіо.

В українському просторі набирають популярності документальні Instagram-проекти, зокрема:

- @unicef_ukraine — офіційна сторінка з наголосом на правах дитини під час війни

URL https://www.instagram.com/unicef_ukraine?igsh=OGRkN3B5eWl1NWMu

- @voices_of_children — український гуманітарний проєкт, що розповідає історії постраждалих дітей;

URL https://www.instagram.com/voices_of_children?igsh=a3c1YmhyNTR2NnJm

- кампанії «Україна. Нескорені діти» та «Захищені» — тематичні проєкти з реальними історіями.

URL-<https://ukraineforeverychild.org.ua>

Таким чином, Instagram виступає не просто платформою для візуального контенту, а медіаінструментом нового покоління. Саме тому вибір Instagram як формату реалізації авторського проєкту є обґрунтованим, адже він дозволяє не лише доносити важливу соціальну інформацію, а й формувати нову культуру журналістського висвітлення теми насильства над дітьми в умовах війни.

1.4 Висновки до Розділу

Узагальнення теоретичних підходів до досліджуваної проблематики дало змогу сформулювати ключові висновки.

По-перше, тема насильства над дітьми в умовах війни є міждисциплінарною й охоплює правозахисний, психологічний, соціокультурний та медійний аспекти. У сучасних умовах вона вимагає особливо чутливого підходу до її висвітлення в інформаційному просторі.

По-друге, міжнародні документи — Конвенція ООН про права дитини, документи Ради Європи, ЮНІСЕФ, ООН, ОБСЄ — встановлюють високі стандарти захисту дітей. Проте реалії збройного конфлікту в Україні виявили критичні проблеми з їх впровадженням, що потребує підтримки з боку медіа і громадськості.

По-третє, соціальні мережі, зокрема Instagram, виступають не лише каналом поширення інформації, а й ефективним інструментом журналістського реагування, формування громадської думки й мобілізації аудиторії до дій. Водночас вони потребують дотримання чітких етичних норм, особливо при роботі з темами, що стосуються дітей і травматичного досвіду.

По-четверте, створення інформаційного проєкту в Instagram із фокусом на тему насильства над дітьми є обґрунтованим з теоретичної точки зору, оскільки

поєднує актуальність тематики, сучасні медіатренди, потреби молодіжної аудиторії та вимоги візуальної журналістики.

Отже, узагальнення теоретичних підходів підтверджує доцільність використання Instagram як платформи для реалізації авторського журналістського проєкту, спрямованого на привернення уваги до проблеми насильства над дітьми в умовах війни та посилення культури нетерпимості до таких проявів у суспільстві

РОЗДІЛ II. СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОДУКТУ

2.1 Обґрунтування інформаційного проєкту

У сучасному інформаційному просторі соціальні мережі стали не лише засобом комунікації, а й інструментом журналістського впливу та соціальної мобілізації. Особливо це актуально в умовах війни, коли традиційні медіа не завжди встигають фіксувати масштаб трагедій, а суспільство потребує швидкого, емоційно достовірного контенту, який здатен активізувати підтримку, викликати емпатію та спонукати до реальних дій. Візуальні платформи, як-от Instagram, забезпечують оперативну реакцію на події, дозволяючи одночасно інформувати, документувати та взаємодіяти з широкою аудиторією.

Instagram як платформа виявився надзвичайно ефективним каналом для реалізації медіапроєкту на тему насильства над дітьми. Його візуальний формат, можливість двомовної подачі інформації, взаємодія з аудиторією через інтерактивні інструменти (опитування, реакції, відповіді), а також потенціал охоплення міжнародної аудиторії зробили цю соцмережу оптимальним середовищем для розміщення журналістського продукту з гуманітарним фокусом. Крім того, Instagram сприяє збереженню етичної межі між журналістикою факту та емоційним впливом — саме ця межа є критично важливою при роботі з темами воєнного насильства над дітьми.

Проєкт **«truth_through_their_eyes»** став спробою об'єднати елементи цифрової журналістики, візуальної етики, фактчекінгу та просвітництва в одному форматі. У цьому розділі розглянуто структуру, жанрову палітру, оформлення, цільову аудиторію та концептуальну ідею Instagram-акаунту як цілісного мультимедійного інформаційного продукту.

Instagram-проєкт **«truth_through_their_eyes»** реалізовано у відповідь на зростаючу гуманітарну кризу, яка виникла внаслідок повномасштабного вторгнення РФ на територію України. Однією з найбільш вразливих категорій постраждалих стали діти — як ті, хто залишився на окупованих територіях або в зонах бойових дій, так і ті, хто пережив евакуацію, депортацію, втрату сім'ї. Згідно зі звітами ЮНІСЕФ, ООН, Управління Верховного комісара з прав

людини (УВКПЛ) та українського омбудсмана, діти в Україні масово стикаються з фізичним, психологічним і сексуальним насильством, викраденнями, примусовою русифікацією, воєнною травмою та втратами, які назавжди змінюють їхнє життя. Лише офіційно зафіксовано тисячі випадків депортацій, вбивств, зникнень.

У цих умовах надзвичайно важливо створювати інформаційні кампанії, які не просто констатують факт, а транслиують правду через людські історії, візуальну журналістику й емоційно чутливий контент. Потреба в розголосі очевидна: попри масштаби трагедії, світова спільнота часто сприймає цифри як абстракцію. Саме соціально орієнтована Instagram-кампанія здатна вивести тему з категорії статистики в категорію співпереживання, розуміння й дії. Сучасна аудиторія сприймає інформацію швидко, фрагментовано, і тому саме Instagram — з його каруселями, сторіз, інтерактивом — надає ефективні інструменти для такого впливу.

У ході підготовки проєкту було проаналізовано подібні Instagram-ініціативи, зокрема:

- @voices_of_children — https://www.instagram.com/voices_of_children
- @unicef_ukraine — https://www.instagram.com/unicef_ukraine
- Save the Children (global) — <https://www.instagram.com/savethechildren>
- EUvsDisinfo — <https://euvsdisinfo.eu/>
- Save the Children Україна — <https://www.savethechildren.net/what-we-do/emergencies/ukraine-crisis>

Проєкт «truth_through_their_eyes» має кілька унікальних рис:

- фокус на саме українських дітях, які пережили конкретні форми насильства;
- двомовна подача (українською та англійською), що дозволяє охопити як локальну, так і міжнародну аудиторію;
- поєднання фактів, документальних даних і емоційно оформлених візуальних історій;

- етичний підхід до візуалізації, без використання шокуючих зображень або травмуючих деталей.

Таким чином, запропонований інформаційний продукт є актуальним, соціально значущим і відмінним від існуючих. Він виконує як просвітницьку, так і моральну функцію: бути голосом для тих, кого змусили мовчати.

2.2 Структура роботи

Даний медіапроект реалізовано у форматі окремої сторінки в соціальній мережі Instagram, що забезпечує поєднання візуальних матеріалів із текстовою інформацією для ефективного висвітлення теми насильства над дітьми в умовах війни. Контентна структура проекту чітко спланована за обсягом і рубрикацією. Загальний обсяг матеріалів становить 24 публікації у стрічці (статичні пости з зображеннями та текстом), 10 інтерактивних історій (Stories) з елементами опитувань та вікторин для залучення аудиторії, а також 1 відео у форматі Reels, що виконує особливу емоційно-візуальну функцію. Відеоматеріал у форматі Reels доповнює статичний контент динамічними кадрами та звуком, посилюючи емоційний вплив проекту на аудиторію та привертаючи додаткову увагу через інтерактивний відеоформат.

Логіка побудови рубрик передбачає тематичний поділ публікацій на кілька напрямів, кожен із яких розкриває проблему з різних боків та задовольняє потреби різних сегментів цільової аудиторії. Зокрема, матеріали згруповано в **шість основних рубрик**: «Голос дитини», «Як допомогти», «Міфи і факти», «Розкажи свою історію», «Цитата дня» та «Мовчання, яке говорить». Рубрика «Голос дитини» надає слово самим дітям, постраждалим від воєнного насильства: публікації цього циклу містять прямі цитати, розповіді або малюнки дітей, що дозволяє донести безпосередній дитячий погляд на проблему і викликати емпатію у читачів. Рубрика «Як допомогти» містить практичні поради, інструкції та інформацію про ресурси підтримки – від психологічної допомоги дітям до рекомендацій для батьків, волонтерів та освітян щодо попередження насильства і реабілітації постраждалих. Рубрика «Міфи і факти» присвячена спростуванню поширених хибних уявлень про насильство над

дітьми під час війни та поданню перевірених фактів: у форматі інфографіки чи коротких тез ці пости протиставляють міфи (наприклад, про «пристосованість» дітей до війни) об'єктивним даним і дослідженням.

Наступні рубрики акцентують увагу на особистому залученні аудиторії та підтриманні емоційного зв'язку з темою. Рубрика «Розкажи свою історію» запрошує читачів поділитися власними історіями або рефлексіями, пов'язаними з темою (через коментарі або спеціальні форми в Stories), що сприяє формуванню спільноти навколо проекту та дає можливість почути різні голоси – від свідків подій до фахівців. Рубрика «Цитата дня» подає впливові висловлювання (наприклад, цитати відомих правозахисників, психологів або самих дітей) з метою надихнути до роздумів і привернути щоденну увагу до проблеми; такі публікації виконані у стилістиці мотивувальних карток, що легко сприймаються й поширюються. Рубрика «Мовчання, яке говорить» використовує силу візуального символізму: пости цієї серії мінімальні за текстом, але містять сильні зображення (фотографії, малюнки або графіку), які без слів передають масштаб і біль проблеми.

Таким чином, через «мовчазні» візуальні історії демонструється те, що інколи неможливо висловити словами – приховані страждання дітей і наслідки травм, – тобто мовчання тут саме говорить за себе. Цей підхід досліджувався, зокрема, Розелінд Гілл у праці «Silence: The Unspeakable in Contemporary Media» (2011), яка підкреслює силу «емоційної тиші» як форми візуальної комунікації.

Отже, структура Instagram-проекту є комплексною і продуманою: різні формати контенту (пости, історії, Reels) та шість тематичних рубрик працюють у взаємодії, щоб всебічно розкрити тему насильства над дітьми під час війни. Такий підхід забезпечує баланс між інформативністю та емоційним впливом, підтримує інтерес аудиторії через варіативність подачі матеріалу і спонукає до активного залучення та співпереживання.

2.3 Жанрова палітра

У рамках Instagram-проекту використано різноманітні жанрові формати, які відповідають як можливостям платформи, так і поставленим цілям проекту.

Ключовими жанрами стали: соціальні нариси, інтерв'ю, інформаційно-аналітичні дописи, цитатні пости та візуалізовані статистичні матеріали. Жанрова палітра розроблена таким чином, аби забезпечити баланс між емоційним впливом на глядача та подачею верифікованої, достовірної інформації.

Соціальні нариси — основа сторінки. Це історії реальних дітей, адаптовані під формат Instagram-каруселі. Вони спрямовані на створення емпатичного ефекту, який дозволяє аудиторії не просто сприймати інформацію, а емоційно переживати її. Образна мова, зосередженість на деталях, коротка побудова — все це формує зворушливі, але етичні міні-історії.

Інтерв'ю та цитати (включно з непрямою передачею свідчень) використовуються у форматі коротких фраз або уривків зі звернень, звітів, виступів правозахисників, фахівців або постраждалих. Це додає документальності та дає читачеві змогу «почути» голоси різних сторін — від дитини до експерта.

Інформаційно-аналітичні пости поєднують пояснення термінів, опис міжнародних правозахисних документів, структуру механізмів захисту дітей. Вони базуються на даних ЮНІСЕФ, Ради Європи, українських офіційних джерел. Такі матеріали сприяють формуванню критичного мислення, розвінчують міфи, стимулюють до пошуку перевіреної інформації.

Візуалізовані статистичні матеріали (у формі інфографіки або каруселей з фактами) надають аудиторії можливість швидко засвоїти важливі дані щодо масштабів насильства, кількості постраждалих, динаміки депортацій. Їх подача супроводжується емоційно-нейтральним візуальним оформленням, що підкреслює серйозність теми.

Вибір цих жанрів обумовлений трьома основними функціями проекту:

1. Інформування — через аналітику, статистику та роз'яснення;
2. Емоційний вплив — через особисті історії, візуальні символи та дитячі цитати;

3. Мотивація до дії — через заклики, інструкції «як допомогти», інтерактиви та прямі звернення до підписників.

Ретельно підібрана жанрова палітра Instagram-проєкту забезпечила ефективне досягнення його головної мети — висвітлення теми насильства над дітьми під час війни через поєднання інформативності, емоційного впливу та мотивації до дії. Завдяки використанню соціальних нарисів, інтерв'ю, аналітичних матеріалів і візуалізованої статистики, вдалося сформувати цілісну комунікаційну модель, що охоплює як раціональне сприйняття інформації, так і емпатійне залучення аудиторії.

Кожен із жанрів виконує конкретну функцію в загальній стратегії подачі контенту: від залучення уваги до формування розуміння проблеми та заклику до дій. Такий підхід дозволив створити глибокий і водночас доступний медіапродукт, адаптований до формату соціальної мережі Instagram.

2.4. Зображальний матеріал та оформлення

Візуальна складова є однією з ключових елементів Instagram-проєкту «truth_through_their_eyes», оскільки саме образи — перше, з чим стикається глядач у соціальних мережах. Тому в межах проєкту було розроблено цілісну візуальну концепцію, що поєднує стриманість, естетику та глибоку емоційну насиченість.

Кольорова палітра побудована на контрасті темного фону (чорного, сірого) з акцентними кольорами — жовтим, синім, червоним і білим. Темні відтінки передають трагічність теми, жовто-синя гама асоціюється з українською ідентичністю, червоний — використовується помірковано, лише як колір тривоги, болю чи акценту. Білий — колір тексту або контрастних деталей. Це дозволяє утримувати баланс між візуальною виваженістю та емоційним впливом.

Типографіка у публікаціях — переважно без засічок, лаконічна, з чіткою ієрархією заголовків і підписів. Використано один основний шрифт у двох начертаннях: стандартному та жирному. Така уніфікація спрощує сприйняття текстів у каруселях і забезпечує стильову єдність.

Фірмовий стиль — це не лише графічне оформлення, а і тональність: стриманість, повага до глядача, чіткість і мовчазна сила. Усі публікації витримані в єдиному шаблоні з акцентним заголовком угорі, центральним зображенням і двомовним текстом (українською та англійською) під ним або збоку. Обкладинки мають формат постерів із коротким гаслом або цитатою.

Фото- та відеоматеріали включають:

- символічні ілюстрації, створені у генеративному або графічному стилі;
- документальні портрети (без ідентифікації), які передають емоції дитини;
- кадри з життя, зокрема: іграшки на руїнах, руки дітей, порожні шкільні парти.

Весь зображальний контент підбирається з дотриманням етичних принципів — без використання травматичних кадрів чи порушення приватності дітей. У разі використання архівних чи документальних фото обов'язково вказуються джерела. Власні зображення створено з використанням генеративних інструментів (штучного інтелекту), що дозволяє уникати потреби в персональній згоді, зберігаючи емоційність.

Особливу увагу приділено відео у форматі Reels. Для нього підбрано музичний супровід без слів, емпатійного, мінорного звучання — це дозволяє передати настрій, не відволікаючи від зображень. Усі звукові доріжки використовуються відповідно до політики Instagram: або з бібліотеки Reels, або з безплатних ліцензованих архівів (наприклад, Pexels, YouTube Audio Library). Музика виконує функцію емоційного підсилювача, але не є домінуючим елементом.

Обґрунтування елементів дизайну полягає в тому, що вся візуальна система має підтримувати головну ідею проєкту — бути голосом для дітей, які мовчать. Тому було створено логотип у вигляді очей, що дивляться на глядача, — цей образ повторюється в кількох публікаціях як впізнаваний мотив. Шаблони постів витримані у форматі «кадр-історія-факт» або «цитата-заклик», що дозволяє структурувати подачу, зберігаючи при цьому візуальну чистоту.

Загалом візуальний стиль акаунту формує впізнаваний образ, який викликає довіру, не перевантажує аудиторію, але залишає глибокий емоційний слід.

2.5 Авторська ідея

Instagram-проект «truth_through_their_eyes» виник із глибокого внутрішнього запиту — дати голос тим, кого змусили мовчати. Війна в Україні принесла тисячам дітей досвід, який не має бути дитячим: втрати, страх, депортації, насильство. У медіапросторі, де події часто зводяться до статистики, надзвичайно важливо показувати не лише цифри, а живі людські історії, крізь які можна побачити масштаби трагедії.

Концепція проекту полягає у донесенні правди про насильство над дітьми під час війни через поєднання особистих історій, емоційних візуалізацій, цитат самих дітей, експертних думок і правозахисної аналітики. Такий підхід дозволяє поєднати етичну журналістику, візуальну чутливість і цифрову доступність.

Основні цілі проекту:

- Привернути увагу до замовчуваних чи емоційно складних тем;
- Сформувати громадянську позицію щодо недопущення насильства над дітьми в будь-якій формі;
- Надихнути аудиторію на підтримку, реагування, поширення правозахисної інформації;
- Пояснити, чому мовчання дорослих — це також відповідальність.

Проект *реалізований* у повноцінному медіаформаті: створено 24 публікації, 10 інтерактивних історій і 1 відео Reels, розміщені в акаунті @truth_through_their_eyes (посилання наведено в додатках). Кожна публікація містить двомовний текст (українською та англійською) з урахуванням ліміту Instagram та вбудоване зображення або серію візуальних слайдів. Структура побудована за тематичними рубриками, що дозволяє тримати фокус глядача на ключових аспектах проблеми.

Проект має перспективи розширення — як у межах Instagram, так і за його межами. Зокрема, планується:

- адаптація матеріалів для TikTok-кампанії у форматі коротких відео (Reels-версії),
- створення інфографіки для Facebook-сторінок громадських організацій,
- потенційна співпраця з платформами на кшталт Voices of Children, UNICEF або Save the Children для обміну матеріалами або проведення спільних інформкампаній.

Цей проект — це не просто сторінка в Instagram, а інформаційна ініціатива з громадянською місією, яка використовує візуальну журналістику як форму гуманітарного спротиву. Говорити за дітей, яких війна змусила мовчати — це не творчий задум, а моральна позиція.

2.6 Висновки до розділу

У другому розділі було розкрито особливості реалізації журналістського Instagram-проекту «truth_through_their_eyes», спрямованого на висвітлення проблеми насильства над дітьми в умовах війни. Проведене дослідження та аналіз продемонстрували ефективність поєднання цифрових інструментів, чутливого контенту та журналістських стандартів для донесення гуманітарно важливих меседжів до широкої аудиторії.

По-перше, обґрунтування проекту засвідчило його високу актуальність у контексті сучасного медіаполя, особливо під час війни. Тема насильства над дітьми, яка донедавна залишалась або замовчуваною, або поверхнево висвітлюваною, вимагає глибокого медійного аналізу та етичного представлення. Проект надав можливість побачити війну очима дитини, активізуючи суспільну емпатію та відповідальність. Це обґрунтування базувалося на міжнародних документах, правозахисних позиціях і підтвердженій статистиці.

По-друге, вибір Instagram як головної платформи реалізації проекту був стратегічно виправданим. Соціальна мережа забезпечує широкий охоплення,

інтерактивність, мультимедійність і адаптивність до мобільних форматів, що критично важливо в умовах цифрової журналістики. Двомовний контент дозволив залучити як українську, так і міжнародну аудиторію, а такі інструменти як сторіз, Reels та каруселі посилили емоційний і візуальний ефект комунікації.

По-третє, системна контент-структура проєкту, яка поділялася на рубрики — історії, статистика, правозахист, емоційні звернення — забезпечила не лише різноманітність, а й глибину подачі. Завдяки цьому вдалося досягти балансу між фактажем і емоційністю, аналітикою та візуальністю, що посилило сприйняття теми і сприяло кращому залученню аудиторії.

По-четверте, візуальне оформлення проєкту несло не тільки естетичну функцію, а й комунікативно-етичну. Стримана кольорова гама, однорідна типографіка, уважне ставлення до вибору зображень, уникаючи шоку чи вторинної травматизації, зробили візуальний стиль не лише привабливим, а й професійно відповідальним. Особливо ефективно проявили себе відеоформати й сторіз із закликами до дій, які доповнили основні публікації.

По-п'яте, авторська концепція проєкту сформувалася як відповідь на потребу у відповідальному журналістському висвітленні дитячої травми у воєнний період. Проєкт поєднує медійність, емоційність, правозахисну мету й освітню функцію, трансформуючи Instagram-сторінку на повноцінну платформу гуманітарної журналістики.

Отже, проєкт «truth_through_their_eyes» доводить, що соціальні мережі можуть стати ефективним інструментом не лише інформування, а й адвокації, мобілізації суспільної уваги та побудови дискурсу захисту дитинства у часи війни. Його структура, форма подачі й стратегія публікацій можуть слугувати прикладом сучасної цифрової журналістики з високими етичними стандартами.

РОЗДІЛ ІІІ ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ

3.1 Технічні засоби

Основними технічними засобами реалізації Instagram-проєкту “truth_through_their_eyes”, що висвітлює проблему насильства над дітьми під час війни, є сучасний смартфон та портативний комп’ютер (ноутбук). Смартфон відіграє ключову роль у створенні візуального контенту безпосередньо “в полі”: за допомогою його камери можна оперативно фотографувати та знімати відеоматеріали високої якості, фіксувати події та свідчення у режимі реального часу. Крім того, смартфон забезпечує мобільність і постійний доступ до мережі Інтернет, що дозволяє негайно публікувати контент або вести прямі трансляції, а також швидко взаємодіяти з аудиторією (відповідати на коментарі, опрацювати особисті повідомлення тощо) незалежно від місця перебування.

Для обробки зібраних матеріалів та загального адміністрування сторінки використовується ноутбук. Висока продуктивність ноутбука та великий екран забезпечують зручність при монтажі відео, опрацюванні зображень, роботі з графічним дизайном і верстці публікацій. На ноутбуці також доцільно працювати з текстовим контентом: готувати розгорнуті описи до постів, систематизувати наявну інформацію, здійснювати детальну перевірку фактів. Окрім цього, ноутбук застосовується для керування акаунтом через веб-інтерфейс (наприклад, планування публікацій за допомогою спеціальних онлайн-сервісів) та для глибокого аналізу статистичних даних сторінки. Таким чином, смартфон і ноутбук доповнюють один одного: перший відповідає за оперативність і мобільність створення контенту, а другий – за продуктивність і точність його обробки й управління.

3.2 Програмні засоби

Для створення та обробки контенту використовуються спеціалізовані програмні інструменти, які умовно можна поділити на три категорії: засоби для монтажу відео, програми для графічного дизайну та сервіси для планування публікацій у соціальних мережах.

Інструменти монтажу відео. Для підготовки коротких відеороликів у вертикальному форматі (Instagram Stories, Reels) застосовуються зручні мобільні додатки, такі як CapCut та InShot, а також вбудовані засоби редагування в додатку Instagram. CapCut і InShot дозволяють швидко опрацювати відзняті матеріали: обрізати й поєднувати фрагменти відео, додавати субтитри, музичний супровід, накладати фільтри та динамічні ефекти. Ці додатки орієнтовані на створення яскравого короткого відеоконтенту, оптимізованого під мобільні платформи. Водночас Instagram має власний редактор для Stories та Reels, що дає змогу додавати інтерактивні елементи (наклейки, опитування, геометки), застосовувати фільтри доповненої реальності та використовувати вбудовану бібліотеку музичних треків. Використання внутрішніх інструментів Instagram забезпечує повну сумісність формату відео з платформою та миттєву публікацію контенту без додаткових кроків експорту.

Програми для графічного дизайну. Для створення статичного візуального контенту – зображень, інфографіки, слайдів для каруселей – застосовуються онлайн-сервіси Canva та Figma. Canva – це веб-платформа графічного дизайну, що пропонує широкий вибір шаблонів, спеціально орієнтованих на соціальні мережі. З її допомогою можна швидко створювати привабливі дописи заданого розміру (наприклад, квадратні 1080×1080 px для стрічки або вертикальні 1080×1920 px для Stories) без глибоких знань дизайну. Canva містить бібліотеку стокових фотографій, іконок та шрифтів, що спрощує розробку цілісного візуального стилю акаунта. Figma, у свою чергу, використовується для детальнішого опрацювання графічних матеріалів і створення унікального дизайну. Це професійний інструмент, який дозволяє розробляти власні макети публікацій з нуля, налаштовувати фірмовий стиль (кольорову гаму, типографіку) та забезпечує спільну роботу декількох користувачів у режимі реального часу. Застосування Figma є доцільним, коли виникає потреба у нестандартних графічних рішеннях або точному дотриманні єдиного стилю в усіх матеріалах проєкту.

Сервіси планування публікацій. Для ефективного ведення Instagram-проєкту важливим є планування часу виходу дописів і аналіз їхньої результативності. З цією метою використовуються спеціалізовані сервіси керування соціальними мережами, зокрема Buffer та Hootsuite. Ці платформи дозволяють заздалегідь скласти графік публікацій та автоматично розміщувати дописи у визначений час. Крім того, Buffer і Hootsuite надають засоби аналітики: збирають дані про охоплення аудиторії, кількість вподобань, коментарів, приріст підписників та інші показники. На основі цих статистичних даних можна оцінити ефективність кожного допису і загальну динаміку розвитку акаунта, що уможливорює своєчасне коригування контент-стратегії в разі потреби.

3.3 Особливості публікації та просування

У стратегії просування сторінки “truth_through_their_eyes” враховуються специфічні особливості публікації контенту в Instagram та методи підвищення його видимості для цільової аудиторії. Один із ключових чинників розширення охоплення дописів – грамотне використання нішевих хештегів, тобто тематичних міток, що точно відображають зміст проєкту. Зокрема, для висвітлення випадків насильства над дітьми під час війни доцільно застосовувати вузькоспеціалізовані хештеги, пов’язані з цією проблематикою (на кшталт #ChildrenInWar, #StopWarCrime тощо), замість надто загальних міток. Нішеві хештеги допомагають охопити саме ту аудиторію, яка цікавиться даною тематикою, і збільшують ймовірність того, що публікації побачать користувачі відповідних спільнот, а не загубляться серед масиву загальних тегів.

Крім хештегів, для підвищення впізнаваності акаунта також практикується активна взаємодія з іншими профілями схожої тематики. Мається на увазі регулярне підписування на сторінки організацій та ініціатив, які висвітлюють близькі за змістом питання, а також прояв активності у вигляді вподобань і змістовних коментарів під їхніми дописами. Такий підхід сприяє встановленню взаємних зв’язків: представники цільових спільнот помічають новий проєкт і з більшою ймовірністю підписуються у відповідь. Таким чином, формується

мережа взаємної підтримки у межах тематичного сегмента Instagram, що поступово розширює аудиторію та підвищує рівень довіри до сторінки.

3.4 Етапи реалізації

Реалізація проєкту “truth_through_their_eyes” здійснювалася поетапно, з чітким плануванням кожного етапу роботи. На першому етапі було розроблено детальний контент-план, який визначив тематику та графік виходу публікацій. Завдяки плануванню контенту вдалося окреслити ключові підтеми (наприклад, історії постраждалих дітей, статистичні дані, огляд актуальних подій війни тощо) і розподілити їх у часі, враховуючи інформаційні приводи та важливі дати.

Наступним кроком став збір інформації та матеріалів для наповнення запланованих дописів. На цьому етапі було опрацьовано широкий спектр джерел: новинні репортажі, звіти правозахисних організацій, свідчення очевидців, фотоматеріали з відкритих ресурсів. Зібрана інформація систематизувалася і використовувалася для забезпечення змістовності й достовірності майбутніх публікацій.

Після підготовки необхідних даних розпочалося безпосередньо створення контенту для Instagram-сторінки. Кожен допис формувався з двох компонентів: текстового блоку та візуальної частини (фотографії, відео або графічного зображення). Текстова частина розроблялася з урахуванням зібраних фактів і дотриманням етичних норм висвітлення чутливої теми, щоб виклад інформації був коректним і водночас емоційно впливовим. Візуальний контент паралельно готувався із залученням згаданих технічних і програмних засобів: відеоролики монтувалися у CapCut та InShot, а статичні зображення й графіка оформлювалися в Canva та Figma відповідно до єдиного стилю проєкту.

Перед публікацією усі матеріали проходили обов'язкову перевірку. Ретельно звірялися факти і статистичні дані з першоджерелами, здійснювалася вичитка текстів для уточнення формулювань. Такий етап контролю якості дозволив уникнути неточностей або ненавмисного поширення непідтверджених відомостей.

На завершальному етапі підготовлені дописи були опубліковані згідно з розкладом, визначеним контент-планом. Під час публікації враховувався оптимальний час для виходу кожного поста та використовувалися відповідні хештеги, що максимально розширювали його охоплення. Після розміщення контенту здійснювалося відстеження результатів за допомогою вбудованої аналітики Instagram і сторонніх сервісів (Buffer, Hootsuite). Аналізувалися показники охоплення, рівень залученості користувачів (кількість вподобань, коментарів, поширень) і приріст підписників. Отримані дані слугували основою для оцінки ефективності реалізації проєкту та, за необхідності, внесення коректив у подальшу контент-стратегію.

Висновки до розділу III

У третьому розділі було висвітлено технічні, програмні й організаційні засоби реалізації журналістського Instagram-проєкту «truth_through_their_eyes», а також детально розглянуто етапи його практичного втілення. Проведений аналіз довів, що поєднання простих, доступних, але професійно використаних цифрових інструментів забезпечує повноцінну реалізацію медіапроєкту навіть у складних інформаційних умовах війни.

По-перше, технічна база проєкту — смартфон і ноутбук — забезпечили оперативне створення, редагування та публікацію візуального й текстового контенту. Мобільність, висока якість фото- й відеозйомки, зручність адміністрування сторінки, можливість взаємодії з аудиторією в режимі реального часу стали ключовими перевагами такого формату.

По-друге, застосування спеціалізованих програм — CapCut, InShot, Canva, Figma, Buffer і Hootsuite — дозволило створити якісний мультимедійний контент із дотриманням візуальної цілісності, етичної подачі інформації та професійного стандарту. Відео та графіка були адаптовані під вимоги Instagram, а аналітичні сервіси дали змогу відстежувати ефективність кожної публікації.

По-третє, розроблена стратегія публікацій та просування сторінки враховувала особливості цифрової журналістики: застосування нішевих хештегів, двомовність контенту, інтеграцію з іншими профілями й використання

Reels і Stories. Це сприяло охопленню цільової аудиторії, формуванню мережі підтримки та підвищенню рівня довіри до акаунта.

По-четверте, покрокове планування реалізації проєкту — від створення контент-плану до збору матеріалів, оформлення й перевірки дописів — дало змогу досягти високої точності, достовірності та послідовності публікацій. Проєктова логіка та увага до деталей стали основою для формування цілісної комунікаційної стратегії.

Отже, розділ III доводить, що навіть із базовим технічним оснащенням та доступними цифровими інструментами можна реалізувати масштабний, візуально та етично якісний медіапроєкт. Цей досвід підтверджує важливість поєднання технічної підготовки, змістовного наповнення та аналітичного підходу в сучасній цифровій журналістиці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct [Електронний ресурс]. – American Psychological Association. – URL: <https://www.apa.org/ethics/code> (дата звернення: 01.06.2025).
2. Images of Death in the Media [Електронний ресурс]. – Center for Media Engagement. – URL: <https://mediaengagement.org/research/images-of-death-in-the-media> (дата звернення: 01.06.2025).
3. Ukraine: Russia’s unlawful transfer of children a war crime [Електронний ресурс]. – Human Rights Watch. – URL: <https://www.hrw.org/news/2022/03/16/ukraine-russias-unlawful-transfer-children-war-crime> (дата звернення: 30.05.2025).
4. Children and Armed Conflict: Legal Perspectives [Електронний ресурс]. – Lieber Institute for Law and Land Warfare. – URL: <https://lieber.westpoint.edu/> (дата звернення: 01.06.2025).
5. Impact of conflict on children in Ukraine [Електронний ресурс]. – Save the Children. – URL: <https://www.savethechildren.net> (дата звернення: 01.06.2025).
6. Education in emergencies: impact on children in Ukraine [Електронний ресурс]. – UNESCO. – URL: <https://www.unesco.org/en/articles/education-emergencies-impact-children-ukraine> (дата звернення: 25.05.2025).
7. Children under attack [Електронний ресурс]. – UNICEF. – URL: <https://www.unicef.org/ukraine/en/children-under-attack> (дата звернення: 17.05.2025).
8. Working with Traumatic Imagery [Електронний ресурс]. – Dart Center for Journalism and Trauma. – URL: <https://dartcenter.org/content/working-with-traumatic-imagery> (дата звернення: 01.06.2025).
9. Алексєєва О.В. Соціально-правові аспекти проблеми насильства над дітьми в умовах війни // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. – 2023. – №64. – С. 21–27.
10. Артюх Л. Соціальні групи ризику в умовах конфлікту // Соціологія споживання. – 2020. – №4. – С. 38–43.

11. Асанова Ю.О. Гендерні аспекти висвітлення теми дітей у сучасному журналістиці // Журналістика і суспільство. – 2021. – №2. – С. 45–51.
12. Ігнатенко І. Права дитини під час збройного конфлікту: проблеми реалізації // Право і суспільство. – 2018. – №3. – С. 77–82.
13. Кампанія «Захищені» [Електронний ресурс]. – 2023. – URL: <https://protected.msp.gov.ua> (дата звернення: 13.05.2025).
14. Кампанія «Україна. Нескорені діти» [Електронний ресурс]. – 2023. – URL: <https://childrenofwar.gov.ua> (дата звернення: 01.06.2025).
15. Pulitzer Prize winning photograph of famine in Sudan [Електронний ресурс] / Kevin Carter. – Архів New York Times. – 1993. – URL: <https://www.nytimes.com/2022/05/12/insider/kevin-carter-photo.html> (дата звернення: 01.06.2025).
16. Клименко А., Суліяміна М., Охредко О., Потапова В. «ШПЦ+» серйозних порушень проти дітей: виклики та наслідки 9 місяців російсько-української війни. – Київ: ЦГП «Альменда», 2022. – URL: <http://almenda.org> (дата звернення: 12.04.2025).
17. Коваль І. Захист прав та законних інтересів дітей під час війни в Україні // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки. – 2023. – №2(38). – С. 66–71.
18. Конвенція ООН про права дитини [Електронний ресурс]. – Нью-Йорк, 20 листопада 1989. – URL: <https://www.unicef.org/ukraine/documents/konventsiaa-pro-prava-dytyny> (дата звернення: 27.05.2025).
19. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства [Електронний ресурс]. – Страсбург, 25 жовтня 2007. – URL: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/201> (дата звернення: 17.05.2025).
20. Наливайко Л.Р. Правовий статус дитини, яка постраждала від війни // Аналітично-порівняльне правознавство. – 2024. – №4. – С. 77–81.
21. Павленко Т.А., Корабель М.Г. Домашнє насильство стосовно дітей в умовах війни // Науковий вісник Харківського національного педагогічного

університету імені Г.С. Сковороди. Серія: Соціально-гуманітарні науки. – 2023. – Вип. 10. – С. 45–52.

22. Protecting children during armed conflicts [Електронний ресурс]. – Council of Europe. – 2022. – URL: <https://www.coe.int/en/web/children/armed-conflict> (дата звернення: 01.06.2025).

23. Історії дітей війни [Електронний ресурс]. – Суспільне. – 2023. – URL: <https://suspilne.media/tag/dity-vijna/> (дата звернення: 23.05.2025).

24. «Мама, де мої ніжки?» — свідчення дітей війни [Електронний ресурс]. – Українська правда. – 2022. – URL: <https://www.pravda.com.ua> (дата звернення: 02.06.2025).

25. Черномаз О.Б. Нормативно-правова база щодо протидії домашньому насильству та фактори, що спричиняють акти домашнього насильства // Журнал східноєвропейського права. – 2024. – №121. – С. 65–73.

26. Швець Я.І., Соколова І.О. Порухення прав дітей під час війни Російською Федерацією // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. – 2022. – Вип. 71. – С. 99–103.

27. Гендерний вимір війни: аналітичне дослідження [Електронний ресурс] / Юрфем — Асоціація жінок-юристок України. – USAID «Справедливість для всіх», 2023. – URL: <https://jurfem.com.ua> (дата звернення: 13.05.2025).

28. Яромл Л.В., Карп'юк А.О. Порухення прав дитини в умовах війни в Україні // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки. – 2022. – №4(36). – С. 93–98.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ МАТЕРІАЛІВ

Дані матеріали опубліковані на платформі Instagram-
@truth_through_their_eyes

1. Вступ до проєкту. Тема, мета, завдання, аудиторія.
truth_through_their_eyes. Instagram. URL :
<https://www.instagram.com/p/DJSbsehi4a5/?igsh=MTNuMWR2c2JiNG0xZw> (дата
звернення: 05.05.2025).

2. Чому важливо говорити про дітей під час війни? .
truth_through_their_eyes. Instagram. URL :
<https://www.instagram.com/p/DJSdO4Hi4UX/?igsh=MTc5eHAzNG1uc3pyZw> (дата
звернення: 05.05.2025).

3. Психологічна травма у дітей. Як війна говорить через мовчання? .
truth_through_their_eyes. Instagram.URL:
https://www.instagram.com/p/DJSdellCR_Y/?igsh=MXUwODNycG45a2NhYQ
(дата звернення: 11.04.2025).

4. Історія дитини, яка втратила дім. . truth_through_their_eyes. Instagram.
URL : <https://www.instagram.com/p/DJSfFL6CiE4/?igsh=MTBncmpsYXhpcDVIMg>
(дата звернення: 05.05.2025).

5. Діти не повинні бути сильними. Розвінчання міфів. .
truth_through_their_eyes. Instagram. URL :
<https://www.instagram.com/p/DJSfwWxCwNt/?igsh=bHoxbjc2YmlpZmE5> (дата
звернення: 05.05.2025).

6. «Я просто хотів додому...». Депортація хлопчика з Херсонщини. .
truth_through_their_eyes. Instagram.URL:
<https://www.instagram.com/p/DJUmsNRizvu/?igsh=YjEzMzZmd2VxaW90> (дата
звернення: 05.05.2025).

7. Історія Марії з Маріуполя. Усиновлення без дозволу. .
truth_through_their_eyes. Instagram.URL:

<https://www.instagram.com/p/DJUnHzWiS4r/?igsh=MXF1cWlwZDRoNzdmN> (дата звернення: 06.05.2025).

8. Хто допомагає дітям? «Голоси дітей». . truth_through_their_eyes.
Instagram.URL:

https://www.instagram.com/p/DJUnsOWCXS_/?igsh=aTAXNmg3ZHg4ZGpl (дата звернення: 06.05.2025).

9. Жертви серед дітей: Ліза Дмитрієва, Максим Жарій, Кирило П'яхін.
. truth_through_their_eyes. Instagram. URL :
<https://www.instagram.com/p/DJUoUKHiuT3/?igsh=dzI0cXlmZWzZWWVi> (дата звернення: 06.05.2025).

10. Благодійний фонд «Право на захист». Історія Олі. .
truth_through_their_eyes. Instagram.URL:
<https://www.instagram.com/p/DJUop4YC-wB/?igsh=c3o5Y2Nqcjhoa3B4> (дата звернення: 06.05.2025).

11. Психологічні наслідки. «Він більше не сміється...»..
truth_through_their_eyes. Instagram. URL:
<https://www.instagram.com/p/DJUpkEIneG/?igsh=MTI2dnYwazgwMWdyYQ> (дата звернення: 06.05.2025).

12. Арттерапія: історія Насті з Маріуполя. . truth_through_their_eyes.
Instagram. URL :
<https://www.instagram.com/p/DJVTGkVi6Yl/?igsh=MWF2a3Q1bDFkNm4zbg> (дата звернення: 07.05.2025).

13. Save the Children: як організація допомагає дітям. .
truth_through_their_eyes. Instagram. URL :
<https://www.instagram.com/p/DJVTecxCtuj/?igsh=ZTh4dDhmZWR4bWt1> (дата звернення: 07.05.2025).

14. Факт: 1 з 5 дітей має емоційну травму. . truth_through_their_eyes.
Instagram. URL:

<https://www.instagram.com/p/DJVTecxCutj/?igsh=ZTh4dDhmZWR4bWt1> (дата звернення: 07.05.2025).

15. Як ми можемо допомогти дітям? . truth_through_their_eyes. Instagram.URL : <https://www.instagram.com/p/DJVT7EAiom1/?igsh=YjQ0b2dzejMyNXR1> (дата звернення: 07.05.2025).

16. Що кажуть міжнародні організації? ICC, Європарламент, UNICEF. . truth_through_their_eyes. Instagram.URL: <https://www.instagram.com/p/DJVUjQCCzeW/?igsh=MWhiYzdkNjU0YnN2bg> (дата звернення: 07.05.2025).

17. «Я ж нічого не можу змінити...». Роль маленьких дій. . truth_through_their_eyes. Instagram. URL: <https://www.instagram.com/p/DJWys7Oi-1K/?igsh=NHMxZWpicHJtbzk5> (дата звернення: 07.05.2025).

18. Хто повертає українських дітей додому? . truth_through_their_eyes. Instagram. URL : <https://www.instagram.com/p/DJWyZz2iYEO/?igsh=YnBobjFuODA0eDc3> (дата звернення: 07.05.2025).

19. Історія 14-річної дівчини, яку повернули з РФ. . truth_through_their_eyes. Instagram. URL : <https://www.instagram.com/p/DJVVNTPCNpf/?igsh=c216dzZhMG50eWc1> (дата звернення: 07.05.2025).

20. Підтримай тих, хто рятує: перелік організацій. . truth_through_their_eyes. Instagram. URL : <https://www.instagram.com/p/DJW0VC1isx-/?igsh=c2FjaTFndHpiczM2> (дата звернення: 07.05.2025).

21. Атака на цивільний об'єкт, а саме школу. . truth_through_their_eyes. Instagram. URL: <https://www.instagram.com/p/DJnMs0xCxQb/?igsh=a2Vudm1oZjducWNq> (дата звернення 13.05.2025).

22. Цей проєкт — про дітей. Суть і місія. . truth_through_their_eyes.
Instagram. URL: <https://www.instagram.com/p/DJnOM2pi-W-/?igsh=emw1ZG02TlyZjZi> (дата звернення: 13.05.2025)

23. Життя в укриттях. Як це впливає на дітей. . truth_through_their_eyes. Instagram. URL: <https://www.instagram.com/p/DJnNvR4iNkE/?igsh=MTc4anAxN3Fhc3J5eg> (дата звернення: 13.05.2025).

24. Сирени. Тривожність і постійний стрес у дітей. .truth_through_their_eyes. Instagram. URL : <https://www.instagram.com/p/DJnNOJeCPLb/?igsh=cXc0cTh0dWJldWlu> (дата звернення: 13.05.2025).

25. Відео Reels: «Жодна дитина не повинна казати: я ніколи не жив без війни». Емоційна візуалізація теми. . truth_through_their_eyes. Instagram. URL : <https://www.instagram.com/reel/DKFoRt8CdW7/?igsh=MWszZHUwb3BqamNiZw> (дата звернення: 25.05.2025)

ДОДАТКИ

Додаток А

Головна сторінка проєкту

truth_through_their_eyes ▾ •

Поширте нотатку

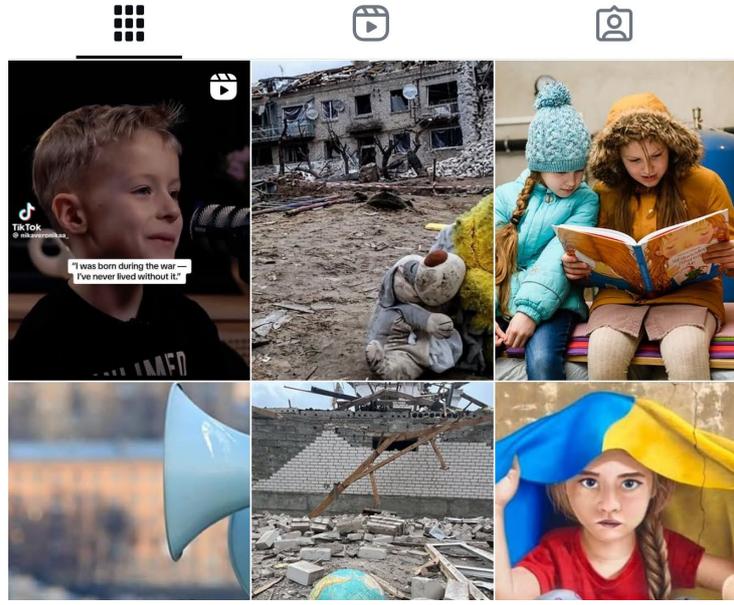
25 дописи 171 читачі 361 за ким стежить користувач

Giving voice to children silenced by war
Говоримо за дітей, яких війна змусила мовчати.

Інформаційна панель
Переглядів за останні 30 днів: 701.

[Редагувати](#) [Поширити профіль](#)

Нове Important !!Must see!!

QR код інстаграм акаунта

@TRUTH_THROUGH_THEIR_EYES

↑
Поширити профіль

↻
Копіювати посилання

↓
Завантажити

The image shows a blue-themed interface for sharing an Instagram profile. At the top is a large QR code that, when scanned, likely leads to the profile. Below the QR code is the username '@TRUTH_THROUGH_THEIR_EYES'. At the bottom, there are three buttons: 'Поширити профіль' (Share profile) with an upward arrow icon, 'Копіювати посилання' (Copy link) with a circular arrow icon, and 'Завантажити' (Download) with a downward arrow icon.

АНОТАЦІЯ

Невмержциька Олександра Instagram-проект “truth_through_their_eyes” як журналістська ініціатива проти насильства над дітьми під час війни

Кваліфікаційна бакалаврська робота присвячена вивченню проблеми насильства над дітьми в умовах російсько-української війни та реалізована у форматі журналістського Instagram-проекту. Метою дослідження є висвітлення масштабів фізичного, психологічного, сексуального, інформаційного та структурного насильства, якого зазнають діти під час збройного конфлікту, а також підвищення суспільної обізнаності про порушення прав дитини в умовах війни.

Проект охоплює 24 публікації, 10 інтерактивних історій (сторіз) і 1 відео Reels. Контент базується на достовірних джерелах (ООН, ЮНІСЕФ, омбудсман України, наукові статті) та включає реальні історії постраждалих дітей. Особлива увага приділяється захисним механізмам, ролі громадських та міжнародних організацій і створенню культури нетерпимості до насильства.

Візуальне оформлення, емоційна подача та двомовний формат (українською та англійською) спрямовані на широку аудиторію: молодь, батьків, освітян, психологів, журналістів і громадянських активістів. Instagram-проект виступає як засіб цифрової журналістики, що поєднує соціальну відповідальність, етику й ефективну комунікацію в соціальних мережах.

Nevmerzhtsiika Oleksandra Instagram project “truth_through_their_eyes” as a journalistic initiative against violence against children during the war

The bachelor's thesis is devoted to the study of the problem of violence against children in the context of the Russian-Ukrainian war and is implemented in the format of a journalistic Instagram project. The purpose of the study is to highlight the extent of physical, psychological, sexual, informational and structural violence experienced by children during the armed conflict, as well as to raise public awareness of child rights violations in war.

The project includes 24 publications, 10 interactive stories and 1 video reel. The content is based on reliable sources (UN, UNICEF, the Ombudsman of Ukraine,

scientific articles) and includes real stories of affected children. Particular attention is paid to protective mechanisms, the role of civil society and international organizations, and the creation of a culture of intolerance to violence.

The visual design, emotional presentation, and bilingual format (Ukrainian and English) are aimed at a wide audience: youth, parents, educators, psychologists, journalists, and civil society activists. The Instagram project is a digital journalism tool that combines social responsibility, ethics and effective communication on social media.